M/P ENT - 23

Total No. of Pages : 12

Seat No.	

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, July - 2022
SOCIOLOGY

Day and Date : Saturday, 16 - 07 - 2022 **Total Marks : 100**
Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Instructions :
1) **All questions are compulsory.**
2) **Each question carries 2 marks.**
3) **Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.**
4) **Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.**
5) **Follow the instructions given on OMR Sheet.**
6) **Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.**
7) **Only non-programmable calculators are allowed.**

1) Which of the following is part as Research method?
A) Problem
B) Experiment
C) Research Techniques
D) Research methodology
खालीलपैकी कोणता संशोधन पद्धतीचा भाग आहे?
A) समस्या
B) प्रयोग
C) संशोधन तंत्र
D) संशोधन पद्धती

2) Which one of the following is not a characteristic of scientific method?
A) Deterministic
B) Rationalism
C) Empirical
D) Abstraction
खालीलपैकी कोणते वैज्ञानिक पद्धतीचे वैशिष्ट्य नाही?
A) निर्धारक
B) बुध्दीवाद
C) अनुभवजन्य
D) अमूर्तता

3) Who is founder of positivism methodology?
A) August Comte
B) Emil Durkhem
C) Karl Marx
D) Max Weber
प्रत्यक्षवाद पद्धतीचा संस्थापक कोण आहे?
A) ऑगस्ट कॉम्टे
B) एमिल डर्कहेम
C) कार्ल मार्क्स
D) मॅक्स वेबर

P.T.O.

4) What is an aim of the fundamental research?

A) Action Research B) Survey

C) Pilot Survey D) Pure research

मूलभूत संशोधनाचे ध्येय काय आहे?

A) कृती संशोधन B) सर्वेक्षण

C) पायलट सर्वेक्षण D) शुद्ध संशोधन

5) Which is not a type of questions on the basis of measuring response?

A) Nominal B) Ordinal

C) Interval D) Internal

प्रतिसाद मोजण्याच्या आधारावर खालीलपैकी कोणत्या प्रकारचा प्रश्न समाविष्ठ नाही?

A) नाममात्र B) सामान्य

C) मध्यांतर D) अंतर्गत

6) In which type of research design expert survey is undertaken?

A) Experimental B) Exploratory

C) Explantory D) Diagnostic

कोणत्या प्रकारच्या संशोधन आराखड्यामध्ये तज्ज्ञास सर्वेक्षण करता येते.

A) प्रायोगिक B) शोधक

C) स्पष्टीकरणात्मक D) निदान

7) What is meaning of Survey?

A) Descriptive B) Fact finding

C) Analytical D) Systematic

सर्वेक्षणाचा अर्थ काय आहे?

A) वर्णनात्मक B) तथ्य शोधणे

C) विश्लेषणात्मक D) पद्धतशीर

8) Which of the following is not type of research?

A) Explanatory B) Descriptive

C) Exploratory D) Purposive

खालीलपैकी कोणता संशोधनाचा प्रकार नाही?

A) विश्लेषणात्मक B) वर्णनात्मक

C) संशोधन उपयुक्त D) सहेतूक

9) Which of the following is not source of primary data collection?

A) Questionnaire B) Observation

C) Interview Schedule D) Review of literature

खालीलपैकी कोणता प्राथमिक तथ्य मिळविण्याचा स्त्रोत नाही?

A) प्रश्नावली B) निरिक्षण

C) मुलाखत अनुसूची D) साहित्याचा आढावा

10) Blue print or Research work is called

A) Research Problem B) Research design

C) Research tools D) Research methods

संशोधन कार्याची ब्लू प्रिंट कशास म्हणतात?

A) संशोधन समस्या B) संशोधन आराखडा

C) संशोधन साधने D) संशोधन पद्धती

11) Which of the following is not related to analysis?

A) Thematic Analysis B) Discourse Analysis

C) Content Analysis D) Finding Analysis

खालीलपैकी कोणते विश्लेषणासंबंधी नाही.

A) विषयाच्या अनुषंगाने विश्लेषण B) चर्चात्मक विश्लेषण

C) घटक विश्लेषण D) विश्लेषण शोधणे

12) Which term has been used by Burges for case study method?

A) Social microscopic B) Social macroscopic

C) Social microscope D) Social macroscope

बर्गेसने व्यष्टी अध्ययन पद्धतीसाठी कोणता शब्द वापरला आहे?

A) सोशल मायक्रोस्कोपिक B) सोशल मॅक्रोस्कोपिक

C) सोशल मायक्रोस्कोप D) सोशल मॅक्रोस्कोप

13) What is full from of SPSS?

A) Statistical Package of Social Science

B) Statistical Processor of social Science

C) Standard Package of Social Survey

D) Standard Package of Social Science

SPSS चे पूर्ण रूप काय आहे?

A) सामाजिक विज्ञानाचे सांख्यिकीय पॅकेज B) सामाजिक विज्ञानाचा सांख्यिकीय प्रोसेसर

C) सामाजिक सर्वेक्षणाचे मानक पॅकेज D) सामाजिक विज्ञानाचे मानक पॅकेज

14) Which one of the following is not a type of non-probability sampling?

A) Quota B) Volunteer

C) Cluster D) Snowball

खालीलपैकी कोणता गैर–संभाव्यता नमुना प्रकार नाही?

A) कोटा B) ऐच्छीक

C) क्लस्टर D) स्नो–बॉल

15) A representative sample is related to.

A) Survey method B) Psychoanalytic method

C) Natural experiment or case study D) Clinical method

प्रतिनिधिक नमुना हा कशाशी संबंधीत आहे

A) सर्वेक्षण पद्धत B) मनोविश्लेषण पद्धत

C) नैसर्गिक प्रयोग किंवा व्यष्टी अध्ययन D) क्लिनिकल पद्धत

16) Which of the following used for Random Sample when the population is very large?

A) Calculator B) Telescope

C) Computer D) Typewriter

लोकसंख्या खूप मोठी असताना याद्दच्छिक नमुन्यासाठी खालीलपैकी काय वापरले जाते?

A) गणकयंत्र B) दुर्बिण

C) संगणक D) टंकलेखक

17) "Science begins with observation and ends with observation" this statement is made by:

A) P.V. Young B) Goode and Hatt

C) Dooley David D) Moser and Kalton

''विज्ञान निरीक्षणापासून सुरू होते आणि निरीक्षणाने संपते'' हे विधान खालीलपैकी कोणी केले आहे?

A) पी. व्ही. यंग B) गुड आणि हॅट

C) डूली डेव्हिड D) मोझर आणि कॅल्टन

18) Which is the main objective of research?

A) To review the literature

B) To get an academic degree

C) To summarize what is already known

D) To discover new facts or to make fresh interpretation of known facts

संशोधनाचे मुख्य उद्दिष्ट कोणते?

A) साहित्याचा आढावा घेणे

B) शैक्षणिक पदवी मिळवण्यासाठी

C) आधीच माहित असलेल्या गोष्टींचा सारांश देणे

D) नवीन तथ्ये शोधण्यासाठी किंवा ज्ञात तथ्यांचा नवीन अर्थ लावणे

19) Which of the first step of research?

A) Finding a problem
B) Selecting a problem
C) Searching a problem
D) Identifying a problem

संशोधनाची पहिली पायरी कोणती आहे?

A) समस्या शोधणे
B) समस्या निवडणे
C) समस्या शोधणे
D) समस्या ओळखणे

20) Which of the following are not type of variables?

A) Dependent and independent
B) Experimental and measured
C) Qualitative and Quantitative
D) Participant and Non-participant

खालीलपैकी कोणते चलाचे प्रकार नाहीत?

A) अवलंबित आणि स्वतंत्र
B) प्रायोगिक आणि मोजलेले
C) गुणात्मक आणि परिमाणात्मक
D) सहभागी आणि गैर-सहभागी

21) Which of the following is a non-probability sample?

A) Quota sample
B) Simple random sample
C) Purposive sample
D) (A) and (C) both

खालीलपैकी कोणता संभाव्यता नसलेला नमुना आहे?

A) कोटा नमुना
B) साधे यादृच्छिक नमुना
C) उद्देशपूर्ण नमुना
D) (A) आणि (C) दोन्ही

22) Which of the following an axis is related to the value of independent variable scaled in the graph?

A) X
B) Y
C) Z
D) None of these

खालीलपैकी कोणते चल ग्राफमध्ये मापन केलेल्या स्वतंत्र चलाच्या मूल्याशी संबंधित आहे?

A) X
B) Y
C) Z
D) यापैकी नाही

23) Which one of the following is not a type of non-probability sampling?

A) Quota
B) Volunteer
C) Cluster
D) Snowball

खालीलपैकी कोणता गैर-संभाव्यता नमुना प्रकार नाही?

A) कोटा
B) ऐच्छीक
C) क्लस्टर
D) स्नोबॉल

24) Generalized conclusion on the basis of a sample is technically known as
A) Statistical inference of external validity of the research
B) Data analysis and interpretation
C) Parameter inference
D) All of the above
नमुन्याच्या आधारावर सामान्यीकृत निष्कर्ष तांत्रिकदृष्ट्या म्हणून ओळखला जातो
A) संशोधनाच्या बाह्य वैधतेचे सांख्यिकीय अनुमान B) डेटा विश्लेषण आणि व्याख्या
C) मापदंड अनुमान D) वरील सर्व

25) Which of the following is not citation style?
A) Turabian B) MLA
C) APA D) MPA
खालीलपैकी कोणती संदर्भ शैली नाही?
A) तुराबियन B) MLA
C) APA D) MPA

26) Indology is known as the science of __________
A) Modern Society B) Western Society
C) Traditional Society D) Indian Society
इंडॉलॉजी हे .... चे विज्ञान म्हणून ओळखले जाते.
A) आधुनिक समाज B) पाश्चमात्य समाज
C) पारंपारिक समाज D) भारतीय समाज

27) Who written the Book 'Modernization and Development: A Search for Alternative paradigm'?
A) Yogendra Singh B) Y. B. Damle
C) S. C. Dube D) D. P. Mukhrji
'Modernization and Development: A Search for Alternative Paradigm' हे पुस्तक कोणी लिहिले?
A) योगेंद्र सिंह B) वाय. बी. दामले
C) एस. सी. दुबे D) डी. पी. मुखर्जी

28) Who is author of the Book 'Caste in Modern India and other essays'?
A) M. N. Srinivas B) B. R. Ambedkar
C) D. N. Dhangare D) Surjit Sinha
'Caste in Modern India and other essays' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत?
A) एम. एन. श्रीनिवास B) बी. आर. आंबेडकर
C) डी. एन. धनागरे D) सुरजित सिन्हा

29) Who wrote the Book titled 'Homo Hierarchicus: The caste system and Its Implications'?

A) Max Weber
B) Louis Dumout
C) D. P. Mukhrji
D) Karl Marx

'Homo Hierarchicus: The caste system and Its Implications' हे पुस्तक कोणी लिहिले?

A) मॅक्स वेबर
B) लुई डमआउट
C) डी. पी. मुखर्जी
D) कार्ल मार्क्स

30) Siddharth Gautama was the founder of ________

A) Hinduism
B) Buddhism
C) Jainism
D) Islam

सिद्धार्थ गौतम हे .... संस्थापक होते.

A) हिंदू धर्म
B) बौद्ध धर्म
C) जैन धर्म
D) इस्लाम

31) Who of the following argued that tribes are backward Hindus?

A) Verrier Elwin
B) G. S. Ghurye
C) N. K. Bose
D) All of the above

खालीलपैकी कोणी म्हटले आहे की आदिवासी मागासलेले हिंदू आहेत?

A) व्हेरियर एल्विन
B) जी. एस. घुर्ये
C) एन. के. बोस
D) वरील सर्व

32) The philosophy of Karma is associated with which religion.

A) Hindu
B) Islam
C) Jain
D) Sikh

कर्म तत्वज्ञान कोणत्या धर्माशी संबंधित आहे?

A) हिंदू
B) इस्लाम
C) जैन
D) शीख

33) Moksh is the last goal of _______religion?

A) Islam
B) Hindu
C) Buddh
D) Sikh

मोक्ष हे .... धर्माचे अंतिम लक्ष्य आहे.

A) इस्लाम
B) हिंदू
C) बौद्ध
D) शीख

34) The Social thoughts originated from_______?

A) Personal Problem
B) Problems of Relatives
C) Social Problems
D) None of the above

सामाजिक विचारांची उत्पत्ती .... मधून झाली.

A) वैयक्तिक समस्या
B) नातेवाईकांच्या समस्या
C) सामाजिक समस्या
D) वरील काहीही नाही

35) To, Karl Marx_______in contradictions did not exist.

A) Communism
B) Capitalism
C) Feudalism
D) Casteism

कार्ल मार्क्सच्या मते,.......... मध्ये द्वंद्वात्मक स्थिती आढळत नाही.

A) साम्यवाद
B) भांडवलवाद
C) संरजाम वाद
D) जातीवाद

36) For Weber,________means, to understand meaning of human act.

A) Positivism
B) Verstenhen
C) Data-analysis
D) Data Collection

वेबर यांच्या मते मानवी कृती समजून घेणे म्हणजे ....

A) विज्ञान वाद
B) व्हसटेन पध्दती
C) तथ्य विश्लेषण
D) तथ्य संकलन

37) Who said, "Mind is a process and not a thing?

A) Weber
B) Durkheim
C) Pareto
D) Mead

''मन ही प्रक्रिया असून वस्तु नाही'' असे कोण म्हटले?

A) वेबर
B) डर्कहेम
C) पॅरेटो
D) मीड

38) Who said defined Sociology as a logic experimental science?

A) Weber
B) Durkheim
C) Pareto
D) Cooley

समाजशास्त्र हा प्रायोगीक तार्किक समाजशास्त्र आहे कोणी म्हटले आहे?

A) वेबर
B) डर्कहेम
C) पॅरेटो
D) कूली

39) George Herber Mead's work was influenced by which of the following two approaches?
A) Positivism and pragmatism
B) Behaviorism and pragmatism
C) Positivism and behaviorism
D) Behaviorism and biology
जॉर्ज हर्बर मीड यांचे काम खालीलपैकी कोणत्या दोन दृष्टीकोनातून प्रभावित झाले?
A) वस्तुनिष्ठवाद व प्रामाण्यवाद (विज्ञानवाद)
B) वर्तनुकवाद व प्रामाण्यवाद (विज्ञानवाद)
C) वस्तुनिष्ठवाद व वर्तनुकवाद
D) वर्तनुकवाद व जीवशास्त्र

40) For Cooley' the feeling of 'we' found_____group.
A) Secondary
B) Religious
C) Primary
D) Elite
कूलेच्या मते, ''आम्ही'' स्वरूपाची भावना .... समूहात आढळते?
A) दुय्यम
B) धार्मिक
C) प्राथमिक
D) श्रेष्ठीजन

41) Who wrote book 'Human Nature and Social Order'?
A) Max Weber
B) C. H. Cooley
C) Karl Marx
D) G. H. Mead
''ह्युमन नेचर ॲण्ड सोशल ऑर्डर'' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत?
A) मॅक्स वेबर
B) सी. एच. कूली
C) कार्ल मार्क्स
D) जी. एच. मीड

42) Which term is used to denote, 'Common Subjective world among pluralities of interacting individuals.
A) Consciousness
B) Subjectivism
C) Interactionism
D) Intersubjectivity
नेक आंतरक्रिया करीत असणाऱ्या व्यक्तिंना समान असणारे वस्तुनिष्ठजग या करीता कोणती संकल्पना वापरली जाते?
A) जाणीव
B) व्यक्तिवाद
C) आंतरक्रियावाद
D) आंतरव्यक्तिगतता

43) Name two concepts that Erving Goffman has used in his theory of Dramaturgy?
A) Front and Back
B) I and me
C) Id and Ego
D) None of the above
एरविंग गॉफमन यांनी त्यांच्या नाट्यकला शास्त्राच्या सिद्धांतात सांगितलेल्या दोन संकल्पनांची नावे सांगा.
A) पुढचे आणि मागचे
B) स्व आणि मी
C) इड आणि इगो
D) वरीलपैकी कोणतेही नाही

44) Who has given basic conceptual core of Ethnomethodology?
A) Alfred Schutz B) Harold Garfinkel
C) Louise Althusser D) Bourdieu
लोकान्वय पद्‌धतीशास्त्राचा मूलभूत सैदधांतिक गाभा कोणी सांगितला आहे?
A) आल्फ्रेड शुट्झ B) हॅरोल्ड गारफिंकेल
C) लुईस अल्थुसर D) बोर्डीयू

45) Who among the following is not a neo-functionalist?
A) Jeffery Alexander B) Talcott Parsons
C) F. D. Saussure D) Niklas Luhmman
खालीलपैकी कोण नव–प्रकार्यवादी नाही?
A) जेफरी अलेक्झांडर B) टॅलकॉट पार्सन्स
C) एफ. डी. सॉसुर D) निकलास लुहमन

46) Which of the following concepts is not given by Derrida?
A) Cultural Capital B) Logocentrism
C) Deconstruction D) Difference
खालीलपैकी कोणती संकल्पना डेरिदा यांनी दिलेली नाही?
A) सांस्कृतिक भांडवल B) लोगोसेंट्रिझम
C) विखंडन D) फरक

47) A married woman putting on bindi and Mangalsutra', is the example of which type of sign?
A) The Arbitrary sign B) The Index Sign
C) The Icon Sign D) The Symbol Sign
कपाळावर बिंदी आणि मंगळसुत्र घालणारी विवाहित स्त्री हे कोणत्या चिन्हाचे उदाहरण आहे?
A) स्वछंदीचिन्ह B) सुचीचिन्ह
C) आयकॉनचिन्ह D) प्रतीकचिन्ह

48) According to Levi-Strauss__________is a historical development of language, a study of linguistic change.
A) Kinship B) Phonemic Systems
C) Diachrony D) Synchrony
लेव्हि–स्ट्रास यांच्या मते .... म्हणजे भाषेचा ऐतिहासिक विकास होय (भाषेतील बदलाचा अभ्यास होय)
A) आप्तसंबंध B) फेनेमिक व्यवस्था
C) डायक्रोनी D) सिन्क्रोनी

49) The Organization, 'The institute of Social Research', was founded in Frankfurt, Germany is associated with______.

A) Neo-Functionalism
B) Critical Theory
C) Post Structuralism
D) Ethnomethodology

जर्मनी येथील फ्रंकफर्ट या ठिकाणी स्थापन झालेली 'दि इन्सिट्यूट ऑफ सोशल रिसर्च' ही संस्था .... संबंधित आहे?

A) नव-प्रकार्यवाद
B) चिकित्सक सिद्धांत
C) उत्तर संरचनावाद
D) लोकान्वयपद्धतीशास्त्र

50) According to Habermas, 'Culturally transmitted and linguistically organised stock of interpretative patterns means________.

A) Public Sphere
B) Intersubjectivity
C) Communicative Action
D) Life World

हॅबरमास यांच्या मते संस्कृतीद्वारा संक्रमित झालेला आणि भाषेद्वारा संघटित झालेला अन्वयार्थात्मक प्रबंधाचा साठा म्हणजे ....

A) सार्वजनिक क्षेत्र
B) आंतरव्यक्तिगतता
C) संवादात्मक क्रिया
D) जीवनजग

✠ ✠ ✠

Rough Work / रफ कार्य